

Vergide Gündem

Tax Agenda

Aralık / December 2022

Günlük yemek istisnası 110 lira oluyor

M. Fatih Köprü

Özel hesap dönemine geçişte amortisman uygulaması

Alkan Yarar

English Translation

Gümrükte Gündem

Sercan Bahadır

Çalışma Hayatında Gündem

Dr. Hakkı Demirci

Seçilmiş Yargı Kararları ve Muktezalar

Sirküler İndeks

Vergi Takvimi

Pratik Bilgiler

Practical Information

EY

Building a better
working world

Günlük yemek istisnası 110 lira oluyor

Ekimden ekime 12 aylık ortalamalara göre üretici enflasyon oranı (Yİ-ÜFE) yüzde 122,93 olarak açıklandı. Bu oran, aynı zamanda 2022 yılı yeniden değerlendirme oranı olarak kabul ediliyor.

İlgili yasalarda, hangi tutarların yeniden değerlendirme oranında artırılacağı ve sıfırlama yöntemleri belirlenmiş durumda. Buna göre 2023 yılında geçerli olacak; gelir vergisi tarife dilimleri, damga vergileri, harçlar, cezalar, istisna ve beyan sınırları gibi birçok tutar yeniden değerlendirme oranını kullanarak hesaplanıyor.

Cumhurbaşkanının bu orandan daha düşük ya da daha yüksek bir oran belirleme konusunda yetkisi de bulunuyor. Geçtiğimiz yıl sadece motorlu taşıt vergileri için yeniden değerlendirme oranından daha düşük bir oran belirlemişti. Bunun dışındaki vergi ve harçlar ile vergi uygulamalarında kullanılan tutarlar yeniden değerlendirme oranında artmıştı.

Yıllık tüketici enflasyonunu ise TÜİK en son %85,51 oranında açıkladı. Yüzde 122,93'lük yeniden değerlendirme oranı bu oranın çok üzerinde. Tüketici enflasyonu üzerinde artış yaratma potansiyeli bulunan vergi artışlarında yeniden değerlendirme oranı yerine daha makul bir oranın Cumhurbaşkanı tarafından belirlenmesi çok yakın bir olasılık gibi görünüyor. Tabii ki böyle olup olmayacağını önümüzdeki günlerde göreceğiz.

Vergilerin yanında gelir vergisi tarife dilimleri ya da bazı istisna ve muafiyet rakamlarının ise enflasyona olumsuz bir etkisi bulunmuyor. Kamuoyundaki talepler de göz önünde bulundurularak başta gelir vergisi tarife dilimleri olmak üzere mükellefler lehine olan artışlarda yeniden değerlendirme oranının kullanılması beklenebilir.

Biz de bu yazımızda özellikle şirketlerin mali işler departmanında çalışanların 2023 yılına ilişkin bütçe çalışmalarında kullanabilecekleri tutarları yeniden değerlendirme oranını dikkate alarak hesapladık.

Yemek istisnası

Çalışanlara işyeri ve müştemilatında yemek verilmediği durumlarda, yemek hizmeti sağlayan mükellefe ödenmiş olması şartıyla, çalışılan her gün için (2022 yılı Temmuz'dan itibaren) 51 liraya kadar yapılan ödemeler (yemek fişi, yemek kartı uygulaması) gelir vergisinden istisna olarak değerlendiriliyordu.

Daha önceki yazımızda değinmiştik. Bu uygulamadaki, yemek hizmeti sağlayan mükellefe ödenmiş olma şartı kaldırıldı. Buna göre işyerinde yemek verilmediği durumda, Aralık ayında günlük 51 lirayı aşmayan yemek bedelleri, personelin banka hesabına da yatırılırsa gelir vergisi istisnasından yararlanılabilecek. Günlük istisna tutarı 2023 yılında 110 lira olarak uygulanacak.

Ulaşım giderleri

İşverenlerce çalışanlara servis imkânı sağlanmadığı durumlarda, çalışılan günlere ait bir günlük ulaşım bedelinin 2022/Temmuz'dan itibaren 25,50 lirayı aşmaması ve buna ilişkin ödemelerin toplu taşıma kartı, bileti veya bu amaçla kullanılan ödeme araçlarının temini şeklinde yapılması şartıyla gelir vergisinden istisnadır. 25,50 liralık sınır 2023 yılında 56 lira oluyor.

Gelir vergisi tarifesi

Gelir vergisi tarifesindeki gelir dilimleri, yeniden değerlendirme oranında artırıldığında (yüzde 5'e kadar olan kesirler de silinince) 2023 yılı için geçerli olacak gelir vergisi tarifeleri aşağıdaki şekilde oluşuyor:

► Ücret gelirleri

Gelir dilimi	Vergi oranı
70.000 TL'ye kadar	%15
150.000 TL'nin 70.000 TL'si için 10.500 TL, fazlası	%20
550.000 TL'nin 150.000 TL'si için 26.500 TL, fazlası	%27
1.900.000 TL'nin 550.000 TL'si için 134.500 TL, fazlası	%35
1.900.000 TL'den fazlasının 1.900.000 TL'si için 607.000 TL, fazlası	%40

► Ücret dışı gelirler

Gelir dilimi	Vergi oranı
70.000 TL'ye kadar	%15
150.000 TL'nin 70.000 TL'si için 10.500 TL, fazlası	%20
370.000 TL'nin 150.000 TL'si için 26.500 TL, fazlası	%27
1.900.000 TL'nin 370.000 TL'si için 85.900 TL, fazlası	%35
1.900.000 TL'den fazlasının 1.900.000 TL'si için 621.400 TL, fazlası	%40

Kirada istisna

Kira gelirlerini beyan eden mükellefler için bir istisna uygulaması var. Sadece konut kira gelirleri için geçerli. 2022 yılı gelirleri için 9 bin 500 lira olarak uygulanıyor. 2022 yılında bu tutarın altında konut kirası alanlar beyanname vermiyorlar. 2023 gelirleri için istisna tutarı 21 bin lira oluyor.

Beyan sınırı

Temettü gelirleri, işyeri kira gelirleri veya birden fazla işverenden elde edilen ücret gelirleri gibi, tevkifata (vergi kesintisi) tabi menkul ve gayrimenkul sermaye iratlarının beyanında kullanılan sınır tutarı da yeniden değerlendirme oranına göre artırılıyor. 2022 gelirleri için 70 bin lira olan bu tutar, 2023 gelirleri için 150 bin liraya çıkıyor.

Herhangi bir tevkifat veya istisna uygulamasına tabi olmayan gayrimenkul ve menkul sermaye iratlarında (yurtdışı banka faiz geliri gibi) ise 3 bin 800 lira olan beyan sınırı 2023'te 8 bin 400 lira olarak uygulanacak.

Gayrimenkul satışı

Ticari faaliyet kapsamında yapılan satışlar hariç olmak üzere, en az 5 yıl süreyle elde tutulduktan sonra satılan gayrimenkullerden sağlanan kazançtan gelir vergisi ödenmiyor. 5 yıllık süre dolmadan satılan gayrimenkullerden 25 bin lirayı (2022 yılı için) aşan bir kazanç elde edilmesi durumunda ise aşan kısmın beyan edilerek hesaplanan gelir vergisinin

ödenmesi gerekiyor. 2023 yılında bu kapsamda yapılan gayrimenkul satışlarından sağlanan kazançlar için istisna tutar 55 bin lira oluyor.

Fatura ve amortisman sınırı

2022 yılında 2 bin lira olarak uygulanan fatura düzenleme sınırı ve doğrudan gider yazılabilecek demirbaşlara ait sınır, 2023 yılında 4 bin 400 lira olarak uygulanacak.

Binek oto giderlerine sınırlama

2020 yılından itibaren geçerli olmak üzere, ticari işletmeler ve serbest meslek erbabı tarafından kullanılan binek otomobillere ilişkin giderlere bazı sınırlamalar getirilmişti.

Bunlardan ilki kiralanan binek otomobillerinin her birine ait aylık kira bedelinin (2022 yılı için) 8 bin lirayı aşan kısmının gider kabul edilmemesi. Söz konusu sınır 2023 yılında 17 bin lira olarak dikkate alınacak.

Satın alınan binek otomobillerinde ise yine 2022 yılında ÖTV ve KDV tutarlarının en fazla 200 bin liralık kısmı gider kabul edilebiliyordu. Bu tutar 2023 yılı için 440 bin lira oluyor. Ayrıca binek otomobillere ilişkin benzin, tamir, bakım, otopark, otoyol, köprü gibi giderlerin de en fazla yüzde 70'i kazançtan düşülebiliyor.

Bir diğer sınırlama da amortismanlarla ilgili. ÖTV ve KDV hariç ilk iktisap bedeli (2022 yılı için) 230 bin lirayı, bu vergilerin maliyet bedeline eklendiği veya binek otomobilin ikinci el olarak satın alındığı hallerde, amortismanına tabi tutarı (2022 yılı için) 430 bin lirayı aşan binek otomobillerinde, en fazla bu tutarlara isabet eden amortismanlar kazançtan indirilebiliyor. Söz konusu sınırlar 2023 yılında sırasıyla 500 bin ve 950 bin lira olarak uygulanacak.

Faaliyetleri binek otomobilleri kiralamak veya çeşitli şekillerde işletmek olan firmaların, bu amaçla kullandıkları binek otomobilleri için bu sınırlamalar geçerli değil.

Binek otomobil giderleriyle ilgili 2022 yılında uygulanan tutarlar ile yeniden değerlendirme oranında artırılarak hesaplanan 2023 tutarları aşağıdaki tabloda özetleniyor:

	2022 yılı	2023 yılı
Binek otomobil aylık kira gideri	8.000 TL	17.000 TL
Binek otomobilin ilk iktisabında gider yazılabilecek KDV ve ÖTV toplamı	200.000 TL	440.000 TL
Binek otomobillere ilişkin masrafların (benzin, tamir, bakım gibi) gider olarak dikkate alınabilecek kısmı	%70	%70
Binek otomobiller için amortisman ayrılabilir üst sınır		
- ÖTV ve KDV hariç olarak aktifleştirilenler	230.000 TL	500.000 TL
- ÖTV ve KDV maliyete eklenmek suretiyle aktifleştirilenler (ikinci el olarak alınanlar dahil)	430.000 TL	950.000 TL

Uyumlu mükellef indirimi

Bu indirim ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle gelir vergisi mükellefi olanlar ile kurumlar vergisi mükellefleri için geçerli. Beyannamelerini zamanında veren, vergi borcu olmayan, önceki yıllara ilişkin kesinleşmiş tarhiyat bulunmayan mükellefler bu indirimden yararlanabiliyorlar.

Yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan verginin %5'i, ödenmesi gereken gelir veya kurumlar vergisinden düşülüyor. Finans ve bankacılık sektörlerinde faaliyet gösterenler, sigorta ve reasürans şirketleri ile emeklilik şirketleri ve emeklilik yatırım fonları bu indirim uygulamasından yararlanamıyorlar.

İndirimin bir de üst limiti var. 2022 yılında verilen beyannameler için 2 milyon lira olarak uygulanan limit 1 Ocak 2023 tarihinden itibaren verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde 4 milyon 400 bin liraya çıkıyor.

Sadece bunlar değil tabii ki. Usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları, çeşitli istisna ve indirim tutarları, bilanço usulüne göre defter tutma hadleri, maktu (tutarsal) olarak alınan damga vergisi ve harçlar gibi birçok tutar, 2023 yılında yüzde 122,93 oranında veya Cumhurbaşkanınca belirlenecek olan farklı bir oranda artırılmak suretiyle uygulanacak.

Bu yazı Ekonomist dergisinin 27 Kasım 2022 tarihli 2022/24. sayısında yayınlanmıştır.

Bu makalede yer alan açıklamalar, yazarının konu hakkındaki kişisel görüşünü yansıtmaktadır. Makaledeki bilgi ve açıklamalardan dolayı EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Mevzuatın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.

Özel hesap dönemine geçişte amortisman uygulaması

1. Giriş

Vergi mevzuatımızda gelir ve kurumlar vergisi açısından takvim yılı esaslı vergilendirme ilkesi kabul edilmekle birlikte, istisnai durumlarda mükelleflere özel hesap dönemine göre vergilendirme talep edebilme imkânı tanınmıştır.

Çok uluslu şirketlerin Türkiye'deki bağlı ortaklıkları yurt dışı grup şirketleri ile finansal tabloların konsolidasyonunu sağlamak amacıyla bağlı olunan grubun vergilendirme dönemine göre; turizm, tarım ve eğitim gibi sektörlerde faaliyet gösteren mükellefler de işlerinin niteliği gereği belirleyecekleri özel hesap dönemine göre vergilendirme talebinde bulunabilmektedirler.

Böyle bir durumda yılın ilk gününden özel hesap döneminin başlangıç tarihine kadar olan kıst dönem ve özel hesap dönemleri için amortisman uygulamaları önem arz etmektedir.

Çalışmamızda öteden beri işe devam eden mükelleflerin takvim yılı vergilendirme döneminden özel hesap dönemine geçmeleri halinde takvim yılı başından özel hesap dönemine geçiş tarihine kadar olan kıst hesap döneminde nasıl amortisman ayıracağı idare tarafından verilen özgelgeler doğrultusunda örnek uygulama üzerinden açıklanacaktır.

2. Özel hesap dönemine ilişkin mevzuat

Vergi Usul Kanunu'nun 174. maddesinde; defterlerin hesap dönemleri itibarıyla tutulacağı, hesap döneminin normal olarak takvim yılı olduğu, takvim yılı dönemi faaliyet ve muamelelerinin mahiyetine uygun bulunmayanlar için Maliye Bakanlığı tarafından özel hesap dönemlerinin tayin edilebileceği, özel hesap döneminde kazancın hesap döneminin kapandığı yılın kazancı sayılacağı düzenlenmiştir.

Mezkûr Kanun'un mükerrer 315. maddesinde bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerden dileyenlerin amortismanına tabi iktisadi kıymetlerini azalan bakiyeler üzerinden amortisman usulü ile yok edebileceği, bu usulün tatbikinde her yıl üzerinden amortisman hesaplanacak değer, evvelce ayrılmış olan amortismanlar toplamının tenzili suretiyle tespit edileceği düzenlenmiştir.

Aynı Kanun'un 320. maddesinde ise amortisman süresinin kıymetin aktife girdiği yıldan başlayacağı, her yılın amortismanının ancak o yıla ait değerlemede dikkate alınabileceği, amortismanın herhangi bir yapılmamasından veya ilk uygulanan nispetten düşük bir hadle yapılmasından dolayı amortisman süresinin uzatılmayacağı düzenlenmiştir.

İktisadi kıymetler için ayrılan amortismanın ancak ilgili olduğu yılda dikkate alınması gerekmekte olup, herhangi bir yıl amortisman ayrılmaması halinde amortisman süresi uzatılmayacağı gibi herhangi bir yıl eksik amortisman ayrılması halinde de itfa edilmeyen bakiye değer izleyen yıllarda safi kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınamayacaktır.

245 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde, takvim yılı içinde kendilerine özel hesap dönemi tayin edilen mükelleflerin, özel hesap dönemine geçişleri ya da özel hesap döneminden takvim yılı esasına dönmeleri sırasında ortaya çıkan kıst hesap dönemlerinde kıst amortisman ayırabileceği açıklanmıştır.

İdare tarafından verilen muktezalarda; gerek özel hesap dönemine geçişte gerekse de özel hesap döneminden takvim yılı esasına dönüşte ortaya çıkan bir yıldan kısa hesap dönemlerinde kıst amortisman ayrılması ve amortisman ayrılan bu kıst hesap dönemlerinin itfa süresi hesabında ayrı bir yıl olarak dikkate alınması, kıst amortisman ayrılan hesap dönemlerinde amortisman ayrılmayan süreye isabet eden bakiye değerinin ise itfa süresinin son yılında yok edilmesi gerektiği açıklanmıştır.

3. Örnek uygulama

Hesap dönemi takvim yılı olan bir mükellef kurum 2022 yılında 1 Nisan 2022 tarihi itibarıyla 1 Nisan - 31 Mart dönemi olmak üzere özel hesap dönemine geçmiştir.

Mükellef kurumun 2021 yılı Aralık ayında iktisap ettiği, maliyet bedelleri 60.000 TL olan A, B, ve C olmak üzere üç iktisadi kıymetin ekonomik ömürlerinin sırasıyla 2, 3, ve 4 yıl olduğu ve A ve B için normal, C için de hızlandırılmış amortisman uygulandığı varsayımında bir önceki bölümde yer verilen mevzuat düzenlemeleri ışığında A, B ve C kıymetleri için hesap dönemleri itibarıyla ayrılan amortisman tutarları aşağıdaki gibi olacaktır.

Hesap Dönemi	İktisadi Kıymet (A)		İktisadi Kıymet (B)		İktisadi Kıymet (C)	
	Amortisman Hesaplanan Ay Sayısı	Amortisman Tutarı	Amortisman Hesaplanan Ay Sayısı	Amortisman Tutarı	Amortisman Hesaplanan Ay Sayısı	Amortisman Tutarı
01.01.2021-31.12.2021	12	30.000,00	12	20.000,00	12	30.000,00
01.01.2022-31.03.2022	12 (3+9)	30.000,00	3	5.000,00	3	3.750,00
01.04.2022-31.03.2023	-	-	21 (12+9)	35.000,00	12	7.500,00
01.04.2023-31.03.2024	-	-	-	-	21 (12+9)	18.750,00

► İktisadi kıymet (A)

Özel hesap dönemine geçişte amortisman uygulamaları yönünden dikkat edilmesi gereken en önemli husus; kıst hesap dönemi iktisadi kıymetin ekonomik ömrünün hesabında ayrı bir yıl olarak dikkate alındığından kıst hesap döneminin ait olduğu yılda itfa olacak iktisadi kıymetler için tam yıl amortisman ayrılması gerekliliğidir. Söz konusu dönemde itfa olacak iktisadi kıymetler için kıst amortisman ayrılması halinde itfa edilmeyen bakiye değerinin ilk özel hesap dönemi ve müteakip dönemlerde itfa edilmesi mümkün bulunmamaktadır. Bu sebeple örneğimizde; 3 aylık kıst hesap döneminde A iktisadi kıymeti itfa olacağından 12 aylık amortisman hesaplaması yapılmıştır.

► İktisadi kıymet (B)

Özel hesap dönemine geçişte amortisman uygulaması yönünden dikkat edilmesi gereken diğer bir husus ise özel hesap dönemine geçişte bir yıldan kısa olan hesap dönemlerinde kıst amortisman uygulaması ve amortisman ayrılmayan süreye isabet eden bakiye değerinin ise iktisadi kıymetin ekonomik ömrünün son yılında itfa edilmesi gerekliliğidir. Bu sebeple örneğimizde B iktisadi kıymeti için 01.01.2022-31.03.2022 tarihleri arasında 3 aylık amortisman hesaplanmış ve amortisman ayrılmayan süreye isabet eden 9 aylık amortisman tutarı itfa sürelerinin son yılına eklenmiş ve böylece B kıymeti için 2023 yılında 21 ay üzerinden amortisman ayrılarak iktisadi kıymet itfa edilmiştir.

► İktisadi kıymet (C)

Azalan bakiyeler usulüne göre ayrılan amortisman tutarı hesaplanırken yaygın kabul gören görüşe göre 2022 hesap döneminde kıst amortisman ayrılması nedeniyle ilgili yılda ayrılmayan amortisman tutarının ayrılmış gibi dikkate alınması sonucunda C iktisadi kıymeti için 2021 hesap döneminde 30.000,00 TL ($60.000 \cdot 0,50$), 2022 hesap döneminde 3.750,00 TL ($(60.000 - 30.000) \cdot 0,50 \cdot 3/12$), 2023 hesap döneminde 7.500 TL ($(60.000 - 45.000) \cdot 0,50$), 2024 hesap döneminde ise 18.750,00 TL ($60.000 - 30.000 - 3.750 - 7.500$) tutarlarında amortisman ayrılacaktır.

4. Sonuç

Mükellefler çeşitli saiklerle kendi belirledikleri hesap dönemlerine göre vergilendirilmeyi idareden talep edebilmektedir. Takvim yılı esasından özel hesap dönemine geçişlerde amortisman uygulaması bakımından dikkat edilmesi gereken özel düzenlemeler bulunmaktadır. Mükelleflerin ayırdıkları amortisman tutarları açısından herhangi bir eleştiri ile karşılaşmalarını için idare tarafından verilen mukteza bazındaki görüşleri dikkate almalarında fayda olacaktır.

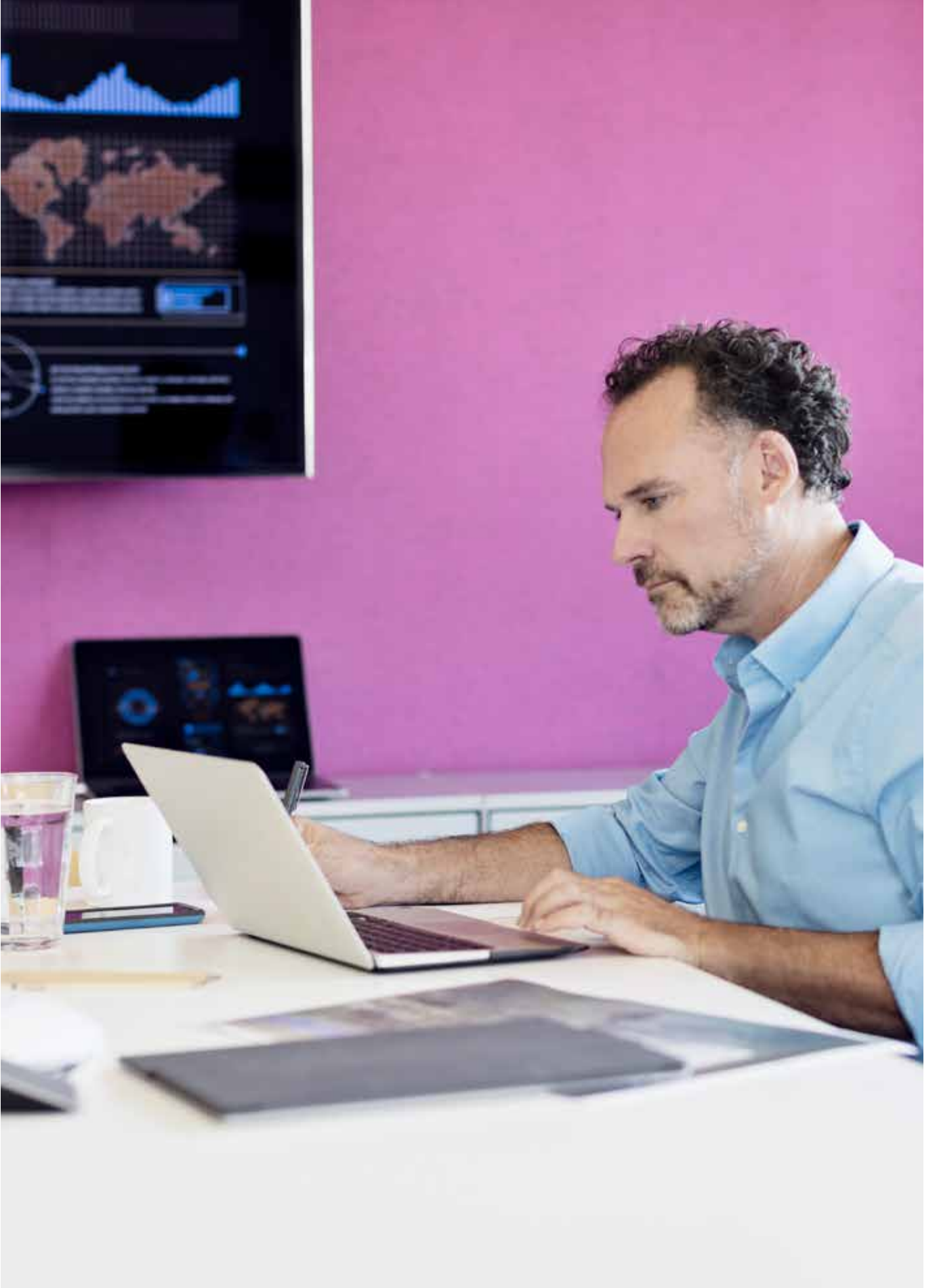
Kaynakça:

1-213 Sayılı Vergi Usul Kanunu

2- 245 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği

3- 02.05.2016 tarih ve B.07.1.GİB.4.34.19.02-105[315-2015/VUK1-19545]-48958 sayılı İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı Özelgesi

4- 05.09.2019 tarih ve 11395140-105[VUK-1-20276]-722018 sayılı İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı Özelgesi

Bu makalede yer alan açıklamalar, yazarının konu hakkındaki kişisel görüşünü yansıtmaktadır. Makaledeki bilgi ve açıklamalardan dolayı EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Mevzuatın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.

Daily food exemption is becoming TRY 110

According to the 12-month averages from October to October, the producer inflation rate (D-PPI) was announced as 122.93 percent. This rate is also accepted as the 2022 revaluation rate.

The relevant laws specify which amounts will be increased at the revaluation rate and reset methods. Accordingly, many amounts such as income tax tariff brackets, stamp taxes, fees, penalties, exemptions and declaration limits that will be valid in 2023 will be calculated using the revaluation rate.

However, it should be noted that the President has the authority to set a lower or higher rate than this rate.

Food exemption

In the event that food is not served at the workplace, the income tax exemption can be benefited if the meal costs, which do not exceed TRY 51 per day in December, are also deposited into the bank account of the personnel. Daily exemption amount is becoming TRY 110 for 2023.

Transportation expenses

In cases where the employers do not provide shuttle services to the employees, it is exempt from income tax provided that the daily transportation cost for the days worked does not exceed TRY 25.50 as of 2022/July and the related payments are made in the form of a public transport card, ticket or payment instruments used for this purpose. The limit of TRY 25.50 will be TRY 56 in 2023.

Income tax tariff

When the income brackets in the income tax tariff are increased at the revaluation rate (fractions up to 5 percent are deleted), the income tax tariffs that will be valid for 2023 are as follows:

► Wage income

Tax bracket	Tax Rate
Up to TRY 70,000	15%
TRY 10,500 for TRY 70,000 of TRY 150,000, for more	20%
TRY 26,500 for TRY 150,000 of TRY 550,000, for more	27%
TRY 134,500 for TRY 550,000 of TRY 1,900,000, for more	35%
TRY 607,000 for TRY 1,900,000 of more than TRY 1,900,000, for more	40%

► Non-wage income

Tax bracket	Tax Rate
Up to TRY 70,000	15%
TRY 10,500 for TRY 70,000 of TRY 150,000, for more	20%
TRY 26,500 for TRY 150,000 of TRY 370,000, for more	27%
TRY 85,900 for TRY 370,000 of TRY 1,900,000, for more	35%
TRY 621,400 for TRY 1,900,000 of more than TRY 1,900,000, for more	40%

Rental exemption

The exemption, which is valid only for housing rental income, is applied as TRY 9 thousand 500 for 2022 incomes. Those who rent a house below this amount in 2022 do not submit a declaration. The exemption amount for 2023 incomes is TRY 21 thousand.

Declaration threshold

The limit amount used in the declaration of movable and real estate capital gains subject to withholding (tax deductions), such as dividend income, workplace rental income or wage income from more than one employer, is also increased according to the revaluation rate. This amount, which is TRY 70 thousand for 2022 revenues, is being increased to TRY 150 thousand for 2023 revenues.

For real estate and securities capital gains (such as foreign bank interest income) that are not subject to any withholding or exceptions, the declaration limit, which is TRY 3 thousand 800, will be applied as TRY 8 thousand 400 in 2023.

Sales of immovables

Except for the sales made within the scope of commercial activities, income tax is not paid on the income obtained from the real estates sold after being held for at least 5 years. If a profit exceeding TRY 25 thousand (for the year 2022) is obtained from the properties sold before the end of the 5-year period, the income tax calculated by declaring the excess amount must be paid. In 2023, the exemption amount for the income from real estate sales made within this scope is TRY 55 thousand.

Invoice and depreciation limit

Invoice issuance limit, which was applied as TRY 2 thousand in 2022 and the limit for fixtures that can be recognized directly as expenses, will be applied as TRY 4 thousand 400 in 2023.

Limitation on personal car expenses

	2022 year (TRY)	2023 year (TRY)
Monthly leasing expense of passenger car	8,000	17,000
Total VAT and SCT which can be recognized as expense for the initial acquisition of passenger car	200,000	440,000
Portion, which can be taken into account as expense, of expenditures regarding passenger cars (such as fuel, repair, maintenance)	70%	70%
Depreciation cap for passenger cars		
- Those capitalized excluding SCT and VAT	230,000	500,000
- Those capitalized through adding SCT and VAT to cost (including second-hand purchases)	430,000	950,000

Compliant taxpayer reduction

This reduction application is valid for taxpayers who submit their declarations on time, do not have tax debt and do not have a finalized assessment for previous years. 5% of the tax calculated on annual income or corporate tax returns is deducted from the income or corporate tax payable.

The amount of the reduction cannot exceed TRY 2 million for the declarations submitted in 2022. This limit will be applied as TRY 4 million 400 thousand in annual income and corporate tax returns that must be submitted as of January 1, 2023.

Not only that, of course. Many amounts such as irregularity and special irregularity penalties, various exemptions and reductions, bookkeeping rates according to the balance sheet method, stamp duty and fees charged as fixed (quantitative) will be applied by increasing it by 122.93 percent in 2023 or a different rate to be determined by the President.

This is the summary of the article published in the Economist magazine's issue 2022/24, dated 27.11.2022.

Depreciation practices during transition to special accounting period

According to tax legislation, although the principle of taxation on a calendar year basis is accepted, in terms of income and corporate tax, taxpayers have the opportunity to request taxation according to the special accounting period in exceptional cases.

In such a case, depreciation practices are significant for the pro-rata accounting period from the first day of the year to the starting date of the special accounting period and the special accounting periods.

In the Serial No. 245 General Communiqué on Tax Procedure Law, it is explained that pro-rata depreciation can be allocated during the transition to the special accounting period or in the pro-rata accounting periods that occur during the conversion from the special accounting period to the calendar year basis.

In the advance rulings given by the administration, it is stated that these pro-rata accounting periods for which depreciation is allocated should be taken into account as a separate year in the calculation of the amortization period. It additionally dictates that the residual value corresponding to the period without depreciation in the accounting periods for which pro-rata depreciation is allocated should be amortized in the last year of the amortization period.

Since the pro-rata accounting period is considered a separate year, in the calculation of the economic life of the economic asset, full-year depreciation is required for the economic assets that will be amortized in the year to which the pro-rata accounting period belongs.

In the event that pro-rata depreciation is allocated for the economic assets that will be redeemed in the mentioned period, it will not be possible to amortize in the first special accounting period and the following periods since the depreciation of each year of the non-amortized balance can only be taken into account in the valuation of that year.

In accounting periods shorter than one year, the pro-rata depreciation application and the remaining value corresponding to the period without depreciation should be amortized in the last year of the economic life of the economic asset.

It would be beneficial for taxpayers to take into account the opinions based on the advance ruling given by the administration in order not to face any criticism in terms of the depreciation amounts allocated.

Explanations in this article reflect the writer's personal view on the matter. EY and/or Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş. disclaim any responsibility in respect of the information and explanations in the article. Please be advised to first receive professional assistance from the related experts before initiating an application regarding a specific matter, since the legislation is changed frequently and is open to different interpretations.

Gümrükte Gündem

Sercan Bahadır

Kasım ayı "Gümrükte Gündem"i belirleyen başlıca gelişme İthalatta İlave Gümrük Vergisi Uygulanmasına İlişkin Karar'da değişiklikler yapılması olmuştur.

10 Kasım 2022 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 6369 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile 3351 sayılı "İthalatta İlave Gümrük Vergisi Uygulanmasına İlişkin Karar"ın eki Ek-1 sayılı tabloya; kâğıt, karton, selüloz vatka ve selüloz liften tabaka eşyayı kapsayan aşağıdaki satırlar eklenmiştir:

GTİP	İGV oranı (%)			
	GTS ülkeleri			Diğer Ülkeler
4811.51.00.90.11	25	25	25	25
4811.59.00.90.21	25	25	25	25

Aynı düzenleme ile ilgili tabloda yer alan; demir veya çelikten demetlenmiş tel, halat ve kablo, örme halat, bucurgat halatı ve benzeri eşyayı kapsayan 7312.10.41.00.00 GTİP numaralı eşyanın İGV oranının ise %5'ten %25'e çıkarılmasına karar verilmiştir.

Karar, yayım tarihini takip eden on beşinci gün (25 Kasım 2022) yürürlüğe girmiştir.

1. EYT düzenlemesinde son gelişmeler

Bilindiği üzere emeklilikte yaşa takılanlar (EYT) çalışma hayatımızın öne çıkan başlıklarından biridir. EYT kişisel olarak çalışanlarımızı ilgilendirdiği kadar önemli sayıda kişinin birden emeklilik hakkı elde etmesi ve kıdem tazminatı, yıllık izin yükü gibi nakdi yükler, hem de istihdamda oluşacak kayıp ve ikame yönlerinden kapsamda çalışan sayısı fazla olan işverenleri de derinden etkileyecektir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin tarafından yapılan açıklamalar paralelinde son durum şu şekildedir.

- a- EYT düzenlemesi Aralık ayında TBMM'ye gelecek ve Ocak 2023 tarihinde uygulanmaya başlayacaktır.
- b- 08.09.1999 öncesi işe girenler için o dönemki emeklilik şartları uygulanacak, ilave prim alınmayacaktır. Bu kişiler için yaş şartı ortadan kalkmış olacaktır.
- c- 4/b ve 4/c'ye tabi (Bağ-Kur ve Memur) 08.09.1999 öncesi sigortalı olanlardan; kadın ise 20 tam yıl, erkek ise 25 tam yıl prim ödemeleri (4/b için borcunun olmaması) şartıyla emekli olunabilecektir.
- d- 4/a'ya tabi işçi statüsünde hizmet akdiyle çalışanlar için de mülga 506 sayılı Kanun'daki emeklilik şartları geçerli olacaktır. Buna göre SSK'lılar için 08.09.1999 tarihinden önce uzun vadeli sigortalı olanlardan kadın ise 20, erkek ise 25 yıllık sigortalılık süresi ve 5000 gün koşullarını yerine getirenler hemen emekli olabilecektir. Şartları zamanla tamamlayanlar da aynı şekilde tamamladıkları tarihte emeklilik için başvuru yapma hakkı elde edeceklerdir.

Ancak 4447 sayılı Kanun ile gelen kademeli geçişe ilişkin prim gün sayılarının da dikkate alınma ihtimali olduğunu ayrıca belirtmek isteriz. Prim gün sayıları bu mevzuatta sigortalı olunan tarihe göre 5075 ile 5975 (en son 08.09.1999 tarihinde sigortalı olanlar için) arasında değişmektedir.

- e- Prim gün sayısı eksik olanların askerlik, doğum, yurtdışı borçlanma haklarından faydalanmaları beklenmektedir. Ancak genel uygulamanın tersine borçlanmaların (yurt dışı-askerlik) EYT'lilerde işe başlangıç tarihini değiştirmeyeceğine ilişkin açıklamalar da yapılmıştır.

- f- 18 yaş öncesi sigortalılık yaşı değil sigortalılık süresini belirler.

01.04.1981 tarihinden sonra SSK sigortalılık başlangıcı, sigortalının 18 yaşını doldurduğu tarih olarak esas alınmıştır. 1 Nisan 1981'den önce 18 yaşını doldurmadan SSK'lı olan bir kişinin sigortalılık başlangıcı, 18 yaşından küçük yaştaki bir tarih olsa bile, sigortalılık başlangıcı olarak dikkate alınmaktadır. Buna göre ister 1 Nisan 1981'den önce olsun, isterse 1 Nisan 1981'den sonra olsun 18 yaşını doldurmadan yapılan prim ödemeleri, emeklilik yaş ve hizmet tespitinde prim ödeme gün sayısı olarak dikkate alınmakta ve emeklilik gün hesabına dahil edilmektedir.

- g- Çıraklık sigortası başlangıç sayılmayacak.

- h- Oluşacak kıdem tazminatı yükü için işverenlere yönelik bir finansman kolaylığı/desteği beklenmemektedir. İşçi-işverenin anlaşarak taksitlendirme yapabileceği hususunda düzenleme ihtimali bulunmaktadır. İşverenlerin zaten bu riski bertaraf etmek adına karşılık ayırmış olduğu değerlendirilmektedir.
- i- Mevcut durumda ilk etapta yaklaşık 1,5 milyon kişi düzenlemeden faydalanacak, sigortalılık süresi ve prim gün sayıları henüz dolmayan ancak zaman içinde şartları sağlama şansı bulunan ilaveten yaklaşık 4 milyon kişi daha bu haktan faydalanmış olacaktır.
- j- Kişilerin düzenlemeden faydalanmaları için bir hak düşürücü süre olmayacaktır.

Bugün itibarıyla gelinen noktayı izah eden bilgilerin TBMM aşamasında kesinleşeceği, açıklanan hususlarda değişikliklerin olması ihtimal dahilindedir. Bütçe ve istihdam planlaması yapıldığı şu dönemde yukarıda izah edilen hususların dikkate alınması faydalı gözükmektedir.

2. SGK yemek bedeli istisnası belli oldu

Yemek bedeli ile ilgili SGK Yönetmelik değişikliği ve bu değişikliğe paralel olarak yapılması öngörülen değişikliklere ilişkin 23/11/2022 tarih ve 2022/20 sayılı SGK Genelgesi yayımlanmıştır.

Genelge'de özetle;

- a. SGK Yönetim Kurulunca alınan 17.11.2022 tarihli ve 2022/323 sayılı Karar ile yemek bedeli adı altında sigortalılara veya sigortalılar için üçüncü kişilere yapılan her türlü ödemelerin, günlük brüt asgari ücretin yüzde 23,65'inin prime esas kazançtan istisna tutulmasına karar verilmiştir. Buna göre 01.12.2022 ila 31.12.2022 tarihleri arasında 5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalıların prime esas kazançlarından istisna tutulacak yemek bedeli tutarı; $215,70 \text{ TL} \times \%23,65 = 51,01 \text{ TL}$ (Günlük) olarak uygulanacaktır.
- b. 5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalıların 01.12.2022 tarihinden önceki prime esas kazançlarından istisna tutulacak yemek bedeli tutarının hesaplanmasında yönetmelik değişikliği öncesi mevzuat hükümleri uygulanarak işlem yapılacaktır.

Yukarıdaki Genelge dikkate alındığında;

- ▶ Yeni kuralların 01.12.2022 tarihinden itibaren geçerli olacağı,
- ▶ Genelge'de her ne kadar yemek kartları/yemek çekleri konusunda detaylı bir açıklama yapılmamış olmakla birlikte, Yönetmelik'teki "yemek bedeli adı altında sigortalılara veya sigortalılar için üçüncü kişilere yapılan her türlü ödemelerin" ifadesinden; artık 01.12.2022 tarihinden sonra yemek kartları dahil sigortalılar için yapılan nakdi ödemelerde 51,01 TL üzeri tutarlar SGK primine esas kazançta ilave edileceği anlaşılmaktadır. Bu konu ile ilgili olarak SGK'dan usule ilişkin ayrı bir genelge beklenmektedir.

3. İşverenler tarafından yapılacak elektrik, doğalgaz ve benzeri ısınma giderlerine SGK prim ve gelir vergisi istisnası geldi

3 Kasım 2022 tarihli ve 7420 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'la işverenlerce hizmet erbabına verilen yemek bedeline ilişkin istisna, yurt dışı inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerde çalışan hizmet erbabına yapılan ücret ödemelerine ilişkin istisna ile geçici 1'inci maddesi ile getirilen elektrik, doğalgaz ve benzeri ısınma giderleri karşılığı olarak çalışanlara yapılan ödemelerde gelir vergisi istisnasının uygulamasına ilişkin usul ve esaslara ilişkin açıklamaların yer aldığı 322 seri numaralı Gelir Vergisi Genel Tebliği Taslağı 25.11.2022 tarihinde hazırlanmıştır. Taslağa göre;

İşverenler tarafından maddenin yürürlüğe girdiği 09/11/2022 tarihinden 30/06/2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) çalışanlara mevcut ücretlerine ilave olarak elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere toplam aylık tutarı 1.000 TL'yi aşmayan ödemeler gelir vergisinden istisna edilmiştir.

İşverenler tarafından hizmet erbabına bu şekilde yapılan ödemelerin istisna kapsamında değerlendirilebilmesi için söz konusu ödemelerin;

- 09/11/2022 tarihi ile 30/06/2023 tarihi (bu tarih dahil) arasında yapılması,
- Elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere yapılması,
- Aylık 1.000 TL'yi aşmaması,
- Mevcut ücretlerine ilave olarak yapılması şarttır.

Örnek:

Aylık brüt 13.000 TL ücret geliri elde eden hizmet erbabı (H)'ye işveren (I) tarafından elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere, 09/11/2022 tarihinden itibaren mevcut ücretine ilave olarak aylık 1.000 TL tutarında ödeme yapılmaktadır. Bu durumda, işveren (I) tarafından hizmet erbabı (H)'ye 30/06/2023 tarihine kadar yapılan bu ödemelerin tamamı istisna kapsamında olup söz konusu ödemeler üzerinden gelir vergisi hesaplanmayacaktır.

Örnek:

Aylık brüt 10.000 TL ücret geliri elde eden hizmet erbabı (İ)'ye işveren (J) tarafından elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere, 09/11/2022 tarihinden itibaren mevcut ücretine ilave olarak aylık 700 TL tutarında ödeme yapılmaktadır. Bu durumda, işveren (J) tarafından ücretli çalışanı hizmet erbabı (İ)'ye 30/06/2023 tarihine kadar yapılan bu ödemelerin tamamı istisna kapsamında olup söz konusu ödemeler üzerinden gelir vergisi hesaplanmayacaktır.

- İstisna, hizmet erbabının ücretine ilave olarak ödenen 1.000 TL ile sınırlı olup elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olsa dahi bu tutarın üzerinde bir ödeme yapılması halinde, aşan kısım ücret olarak vergiye tabi tutulacaktır.

Örnek:

Aylık brüt 15.000 TL ücret geliri elde eden hizmet erbabı (K)'ye işveren (L) tarafından elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere, 09/11/2022 tarihinden itibaren ücretine ilave olarak aylık 1.500 TL tutarında bir ödeme yapılmaktadır. Bu durumda, işveren (L) tarafından hizmet erbabı (K)'ye 30/6/2023 tarihine kadar yapılan bu ödemelerin aylık 1.000 TL'lik kısmı istisna kapsamında olup aşan kısım olan 500 TL üzerinden gelir vergisi hesaplanacaktır

- f) Elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere yapılan 1.000 TL'ye kadar ödemelerin hizmet erbabının mevcut ücretine ilave olarak yapılması gerekmekte olup mevcut ücrette bir artış olmaksızın bu istisnadan yararlanılması mümkün bulunmamaktadır.

Aynı şekilde, mevcut ücret, mesai, prim ve sosyal yardım gibi ödemelerinin bir kısmının elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma gideri karşılığı olarak gösterilerek bu istisnadan yararlanılması mümkün değildir.

Örnek:

Hizmet erbabı (M), aylık brüt 10.000 TL ücret geliri ve 1.000 TL de sosyal yardım ödemesi olmak üzere toplam 11.000 TL ücret geliri elde etmektedir. İşveren (N) tarafından hizmet erbabı (M)'ye elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere ücretine ilave olarak ayrıca 1.000 TL tutarında bir ödeme yapılmaya başlanılmıştır. Bu durumda işveren (N) tarafından hizmet erbabı (M)'nin sosyal yardım dahil 11.000 TL'lik ücretine ilave olarak yapılan 1.000 TL tutarındaki ödemenin tamamı istisna kapsamında değerlendirilecektir. İşveren (N) tarafından ilave bir ödeme yapılmaksızın hizmet erbabı (M)'ye yapılan sosyal yardım ödemesinin, elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olarak yapıldığı ileri sürülerek bu tutarın gelir vergisinden istisna edilmesi ise mümkün olmayacaktır.

- g) İşverenlerce hizmet erbabına elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olarak öteden beri ücretine ilave olarak bir ödeme yapılmış ve bu ödemenin de ücret bordrosunda yakıt, ısınma yardımı ve benzeri şekilde ayrıca gösterilmiş olması durumunda, 1.000 TL'lik sınıra aşılmaması kaydıyla 09/11/2022 ile 30/06/2023 tarihleri arasında yapılan bu ödemelerin de gelir vergisinden istisna edilmesi mümkündür.

Örnek:

İşveren (O) tarafından hizmet erbabı (Ö)'ye 9.000 TL brüt ücretine ilave olarak 2022 yılında aylık 500 TL ısınma gideri adı altında bir ödeme yapılmakta ve bu ödeme gelir vergisine tabi tutulmaktadır. İşveren (O) tarafından 09/11/2022 ile 30/06/2023 tarihleri arasında yapılan 500 TL'lik ısınma gideri ödemeleri istisna kapsamında değerlendirilecek ve bu ödemeler üzerinden gelir vergisi hesaplanmayacaktır.

- h) İşverenlerce elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere yapılan ilave ödemelerin istisnaya konu edilebilmesi için hizmet erbabından elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine ilişkin fatura veya herhangi bir belge talep edilmeyecektir.

- i) Hizmet erbabının ücretine ilave olarak elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere yapılan ödeme, ücret bordrosunda gösterilecek ancak bu ödemenin 1.000 TL'ye kadar olan kısmı istisna kapsamında bulunduğundan gelir vergisi matrahına dahil edilmeyecektir.

4. Yabancı uyruklu çalışanların sigortalılığı

İşverenler tarafından çalışma izni alınarak çalıştırılan yabancı uyruklu sigortalıların, sigortalılık işlemlerine ilişkin uygulamada tereddütlerin giderilmesini teminen SGK tarafından 18/11/2022 tarihli Genel Yazı yayımlanmıştır.

a. Sözleşmesiz ülkelerden gelenler

- i) Bir işveren emrinde çalışan ve Türk uyruklu olmayan kimseler hakkında 6/8/2003 tarihinden önce kısa vadeli sigorta kolları, yazılı istekte bulunmaları halinde ise haklarında istek tarihinden sonraki ay başından itibaren malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları uygulanmıştır.

Ancak yazılı istekte bulunmadan haklarında işverenleri tarafından 6/8/2003 tarihinden önce uzun vadeli sigorta kapsamında hizmet bildirilmiş olması halinde irade beyanı kabul edilerek bu hizmetlerin malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları kapsamında hizmet kabul edilmesi gerekmektedir.

- ii) 4958 sayılı Kanun'la 6/8/2003 tarihinden itibaren söz konusu madde değiştirilerek yabancı uyruklu sigortalılar isteklerine bakılmaksızın tüm sigorta kollarına tabi tutulmuşlardır. 1/10/2008 tarihinden itibaren de 5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi ile yine isteklerine bakılmaksızın 4'üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında tüm sigorta kollarına tabi olarak çalışmalarına imkân sağlanmıştır.

- iii) 2547 ve 2914 sayılı Kanunlar gereğince ülkemizde sosyal güvenlik sözleşmesi imzalanmamış ülkelerden gelerek çalışan yabancı uyruklu öğretim elemanları 10/01/2007 tarihine kadar 506 sayılı Kanun'un hastalık sigortası hükümlerine tabi tutulmuşlardır. Bu tarihten sonra ise 26399 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2006/11518 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile bu kimseler tüm sigorta kollarına tabi tutulmuşlardır. 2008 yılı Ekim ayından itibaren de 5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olarak çalışmalarına imkân sağlanarak uygulama devam ettirilmiştir. Ülkemize çalışmaya gelen Türk soylu yabancıların 2008 yılı Ekim ayından önceki ve sonraki sigortalılıkları hakkında yukarıda belirtildiği şekilde işlem yapılacaktır.

b. Sözleşmeli ülkelerden gelenler

İkili ya da çok taraflı sosyal güvenlik sözleşmelerindeki hükümler gereğince, Türk soylu yabancılar dahil 2008 yılı Ekim ayı başından önceki ve sonraki sürelerde geldiği ülkelerde sigortalı olmayıp ülkemizde çalışanlar hakkında;

- i. Ülkemizle ikili sosyal güvenlik sözleşmesi yapılmış ülkelerden Birleşik Krallık ve İsviçre vatandaşları hariç sosyal güvenlik sözleşmesinin yürürlük tarihinden, sözleşmenin yürürlük tarihinden sonra çalışmaya başlayanlar hakkında ise

çalışmaya başladıkları tarihten itibaren tüm sigorta kolları uygulanacaktır. İkili ya da çok taraflı sosyal güvenlik sözleşmesi imzaladığımız ülke vatandaşları (Birleşik Krallık ve İsviçre sözleşmelerdeki özel hükümler sebebiyle hariç) ülkemizde çalışmaları halinde; vatandaşlarımızın tabi olduğu sosyal güvenlik mevzuatına tabi olması gerekmektedir.

- ii. Türkiye’de istihdam edilen İsviçre vatandaşları ile daimî ikameti Birleşik Krallık olup Türkiye’de istihdam edilen Birleşik Krallık vatandaşları hakkında kısa vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortası (APHB/MPHB’de 39 belge türü) uygulanacak olup, SGK birimlerine ayrıca talepte bulunulması halinde haklarında uzun vadeli sigorta kolları (APHB/MPHB’de 20 belge türü) uygulanacaktır.
- iii. Ancak talepte bulunmadıkları halde haklarında uzun vadeli sigorta kolları kapsamında hizmet bildirildiği tespit edilenlerin bu hizmetlerinin irade beyanı kabul edilerek malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları kapsamında hizmet olarak kabul edilmesi gerekmektedir.
- iv. İngiltere ve İsviçre vatandaşlarından sonradan Türk vatandaşı olanlar da vatandaşlığa geçtikleri tarihten itibaren ülkemiz sosyal güvenlik mevzuatına tabi olacaklardır.
- v. Ülkemize gelerek üniversitelerde çalıştırılan yabancı uyruklu öğretim elemanları hakkında yukarıda belirtilen maddelerdeki hususlara göre işlem yapılacaktır.

5. Sosyal Güvenlik Kurumu e-tebligat uygulaması tüm illerde kullanıma açıldı

Bilindiği üzere, 24.09.2021 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan “Sosyal Güvenlik Kurumunca Elektronik Ortamda Yapılacak Tebligata İlişkin Yönetmelik” 01.10.2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Elektronik Tebligat (e-Tebligat) uygulamasının hayata geçmesiyle birlikte SGK Merkez Teşkilatı/Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü/Sosyal Güvenlik Merkezi tarafından tebliğ edilmesi gereken evrak elektronik ortamda imzalanmakta ve muhatabın elektronik tebligat adresine iletilmektedir.

Bu kapsamda 09.02.2022 tarihinde Eskişehir ilinde, 04.04.2022 tarihi itibarıyla Bursa, Konya ve Gaziantep illerinde, 01.09.2022 tarihi itibarıyla de Ankara ilinde ve 07.10.2022 tarihi itibarıyla Adana, Antalya, Aydın, Balıkesir, Denizli, Diyarbakır, Erzurum, Hatay, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kayseri, Kocaeli, Malatya, Manisa, Mardin, Mersin, Muğla, Ordu, Sakarya, Samsun, Şanlıurfa, Tekirdağ, Trabzon, Van illerinde SGK e-Tebligat başvurusu yapmış ve yapacak olanlara elektronik tebligat gönderilmeye başlanmıştır.

SGK tarafından bu defa yayınlanan Duyuru kapsamında, 01.11.2022 tarihinden itibaren tüm illerde e-Tebligat başvurusu yapmış ve yapacak olan muhataplara elektronik tebligat gönderilmeye başlanacak olup, e-Tebligat başvurusu yapmamış gerçek ve tüzel kişilere 7201 sayılı Kanun ile 6183 sayılı Kanun’da yer alan hükümlere göre eski usulde tebligat yapılmaya devam edilecektir.

Danıştay 4. Daire, 30.03.2022 tarihli ve 2022/2047 sayılı karar
Konu: Davacı şirket tarafından ihtirazi kayıtlarla verilen beyanname ile yurt dışından elde edilen krediye ilişkin olarak ödenen faiz üzerinden 2020/10 dönemi için tahakkuk eden gelir (stopaj) vergisinin kaldırılması ve faizi ile iadesi istemine ilişkindir.

Özet: İlk Derece Mahkemesi; Vergi Mahkemesince verilen ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararda; Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 8.maddesinde belirtilen stopaj vergisi istisnasından yararlanılabilmesi için kredilerin, bankalar, yurt dışı kredi kuruluşları ve uluslararası kurumlardan sağlanmasının yeterli olduğu, uluslararası kurumlardan kullanılan krediler için bu kurumların yapıları, ortakları ve benzeri konularda herhangi bir sınırlamaya tabi tutulmadığı, yasa koyucunun yurt dışından kullanılan kredilerin kullanımını kolaylaştırmak ve maliyetini düşürmek amacıyla istisna kapsamını genişlettiği dikkate alındığında, aracı kurumlardan, davacı şirketin temin ettiği kredinin ve şirkete yapılan faiz ödemelerinin istisna kapsamında değerlendirilmesi gerektiği kanaatine varıldığından davacı şirketin kullandığı kredi için uyumsuzluğa konu dönemde aracı firmalara ödediği faizin istisna kapsamında olduğu anlaşıldığından, davacının ihtirazi kaydı dikkate alınmadan 2020/10 dönemine ilişkin olarak yapılan stopaj tahakkukunun ödenen faiz üzerinden hesaplanan 251.513,65 TL'lik kısmında hukuka uyarlık bulunmadığı ve yasal faizi ile iadesi gerektiği sonucuna varılmıştır. Belirtilen gerekçelerle davanın kabulüne karar verilmiştir.

Bununla birlikte Bölge İdare Mahkemesi, istinaf başvurusuna konu Vergi Mahkemesi kararının usul ve hukuka uygun olduğu ve davalı tarafından ileri sürülen iddiaların söz konusu kararın kaldırılmasını sağlayacak nitelikte görülmediği belirtilerek 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesinin 3. fıkrası uyarınca istinaf başvurusunun reddine karar vermiştir.

Dosyanın incelenmesinden; dava konusu tahakkukların hukuka uygun olduğu ve kararın bozulması gerektiği ileri sürülmektedir. Davanın bu istemle açıldığı anlaşılmaktadır.

Tetkik hâkimi ve dosyada yer alan belgelerin incelenmesinden sonra yapılan inceleme ve gerekçeye göre; bölge idare mahkemelerinin nihai kararlarının temyizden bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkün olduğu belirtilmiştir. Temyizen incelenen karar usul ve hukuka uygun olup, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenleri kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle; davalının temyiz isteminin reddine, temyize konu kararının onanmasına, temyiz giderlerinin istemde bulunan üzerinde bırakılmasına, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 50. maddesi uyarınca, kararın taraflara tebliğini ve bir örneğinin de Vergi Dava Dairesine gönderilmesini teminen dosyanın Vergi Mahkemesine gönderilmesine, 30/03/2022 tarihinde oy çokluğuyla karar verilmiştir.

Kullanılan karşı oy ile 5520 sayılı Kanun'un 3. maddesi ile, kanuni ve iş merkezleri Türkiye'de bulunmayıp Türkiye'de menkul sermaye iradı elde ettiği için dar mükellef olarak tanımlanan kurumların, olayda, davacının borç aldığı ve faiz ödemesinde bulunduğu ... Co Ltd, ... Co. Ltd ve ... Co. Ltd. şirketleri olduğu ve bu şirketlere ödenen faizlerin, 2009/14593 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 1/5. maddesinde belirtilen "diğer faizler" olarak %10 oranında tevkifata tabi tutulması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenle, dava konusu kurumlar vergisi kesintisine ilişkin tahakkuk işleminde hukuka aykırılık bulunmadığından, aksi gerekçe ile verilen Vergi Mahkemesi kararına

yönelik istinaf başvurusunu reddeden Vergi Dava Dairesi kararında hukuki isabet görülmediği, temyiz isteminin kabulü ile temyize konu kararın bozulması gerektiği görüşüyle karara katılmamıştır, oy birliği sağlanamamıştır.

Danıştay 3. Daire, 06.07.2022 tarihli ve 2022/3054 sayılı karar

Konu: Davacı adına, yıllara yaygın inşaat ve onarım işlerinden alınan hakediş tutarlarının ortaklardan alacaklar hesabına kaydedilmek suretiyle transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımında bulunulduğu yolundaki tespitleri içeren vergi inceleme raporuna dayanılarak 2017 yılı için re'sen salınan üç kat vergi ziyai cezalı kurumlar vergisi ve aynı yılın tüm dönemleri için salınan üç kat vergi ziyai cezalı geçici vergini ile 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 353. maddesinin 1. bendi uyarınca kesilen özel usulsüzlük cezasının kaldırılması istemine ilişkindir.

Özet: İlk Derece Mahkemesi; Mahkemelerinin ... tarih ve E:... , K:... sayılı kararıyla, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 5. maddesine uygun bulunmayan dava dilekçesinin, aynı Kanun'un 15. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendi uyarınca Mahkeme kararının tebliğinden itibaren 30 gün içinde yasaya uygun olarak yeniden dava açılmak üzere reddine karar verildiği, dilekçe ret kararının 01/10/2021 tarihinde davacı vekiline belirtmiş olduğu adresinde tebliğ edilmesi üzerine, 30 günlük dava açma süresinin sona erdiği 01/11/2021 tarihine kadar açılması gerekirken, bu süre geçirildikten sonra 03/11/2021 tarihinde açıldığı gerekçesiyle dava süre aşımı yönünden reddedilmiştir.

Bununla birlikte Bölge Mahkemesi istinaf başvurusunun, usul ve hukuka uygun olduğu sonucuna varılan Vergi Mahkemesi kararının kaldırılmasını sağlayacak nitelikte görülmediği gerekçesiyle 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesinin 3. fıkrası uyarınca reddine karar verilmiştir.

Vergi Mahkemesince verilen dilekçenin reddine dair kararın 04/10/2021 tarihinde tebliğ edildiği, bu hususun Bursa Posta/ Kargo Dağıtım Müdürlüğünden alınan ve dava dosyasına ibraz edilen 14/03/2022 tarihli yazı ile sabit olduğu, yenileme dilekçesinin yasal süre içerisinde 03/11/2021 tarihinde verildiği, aynı uyuşmazlık kapsamında görülmekte olan diğer davada ... Bölge İdare Mahkemesi ... Vergi Dava Dairesince yenileme dilekçesinin yasal süresi içerisinde verildiğine hükmedildiği, bu nedenle davanın süre aşımı yönünden reddine ilişkin kararda hukuka uyarlık bulunmadığı ileri sürülerek kararın bozulması istenilmektedir.

7201 sayılı Tebligat Kanunu'nun 11. maddesinde vekil vasıtasıyla takip edilen işlerde tebligatın vekile yapılacağı, 2.fıkrasında avukat tarafından takip edilen işlerde avukatın bürosunda yapılacak tebligatların resmi çalışma gün ve saatlerinde yapılacağı, 21. maddesinin birinci fıkrasında, kendisine tebligat yapılacak kimse veya yukarıdaki maddeler mucibince tebligat yapılabilecek kimselerden hiçbiri gösterilen adreste bulunmaz veya tebellüğden imtina ederse, tebliğ memurunun tebliğ olunacak evrakı, o yerin muhtar veya ihtiyar heyeti azasından birine veyahut zabıta amir ve memurlarına imza mukabilinde teslim edeceği ve tesellüm edenin adresini ihtiva eden ihbarnameyi gösterilen adresteki binanın kapısına yapıştırmakla beraber, adreste bulunmama halinde tebliğ olunacak şahsa keyfiyetin haber verilmesini de mümkün oldukça

en yakın komşularından birine, varsa yönetici veya kapıcıya da bildireceği, ihbarnamenin kapıya yapıştırıldığı tarihin, tebliğ tarihi sayılacağı; ikinci fıkrasında ise gösterilen adres muhatabın adres kayıt sistemindeki adresi olup, muhatap o adreste hiç oturmamış veya o adresten sürekli olarak ayrılmış olsa dahi, tebliğ memurunun tebliğ olunacak evrakı, o yerin muhtar veya ihtiyar heyeti azasından birine veyahut zabıta amir veya memurlarına imza karşılığında teslim edeceği ve tesellüm edenin adresini ihtiva eden ihbarnameyi gösterilen adresteki binanın kapısına yapıştıracığı, ihbarnamenin kapıya yapıştırıldığı tarihin, tebliğ tarihi sayılacağı kurallarına yer verilmiştir.

Olayda, Vergi Mahkemesinin dava dilekçesinin reddine dair ... tarih ve E:... , K:... sayılı kararının 04/10/2021 tarihinde tebliğ edildiği dolayısıyla 03/11/2021 tarihinde kayıtlara giren dilekçe ile yenilenen davanın süresinde olduğu anlaşıldığından, aksi yöndeki gerekçeyle davanın süre aşımı yönünden reddine dair Vergi Mahkemesi kararına yöneltilen istinaf başvurusunu reddeden Vergi Dava Dairesi kararının bozulması gerekmiştir.

Açıklanan nedenlerle; davacının temyiz isteminin kabulüne, Vergi Dava Dairesi kararının bozulmasına ve 06/07/2022 tarihinde kesin olarak oy birliğiyle karar verilmiştir.

24.12.2018 tarihli ve 50426076-120[25-2017/20-661]-105621 sayılı özelge (Kayseri Vergi Dairesi Başkanlığı)

Konu: Mahkeme kararına istinaden yapılan kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, fazla çalışma ve genel tatil ödemelerinde gelir vergisi kesintisi

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eklerinin incelenmesinden; ilgili kişinin 2008 - 2015 yılları arasında, farklı taşeron firmalara bağlı olarak Kayseri Büyükşehir Belediyesinde temizlik personeli olarak çalıştığı, çalıştığı süre boyunca engelliler için uygulanan gelir vergisi indiriminden yararlandığı ve işten ayrılmış olduğu belirtilmiş olup, mahkeme kararına istinaden tarafına yapılan kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, fazla çalışma ve genel tatil ödemelerinden gelir vergisi kesintisi yapıp yapılmayacağı hususunda Başkanlık görüşünün talep edildiği anlaşılmaktadır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 25'inci maddesinin birinci fıkrasının (7) numaralı bendinde; "1475 ve 854 sayılı Kanunlara göre ödenmesi gereken kıdem tazminatlarının tamamı ile 5953 sayılı Kanun'a göre ödenen kıdem tazminatlarının hizmet erbabının 24 aylığını aşmayan miktarlarının (hizmet ifa etmeksizin ödenen ücretler tazminat sayılmaz)" gelir vergisinden müstesna olduğu, yine aynı Kanun'un 94'üncü maddesinde tevkifat kapsamına giren ödemeler bentler halinde sayılarak (1) numaralı bendinde hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61'inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç) 103 ve 104'üncü maddelere göre vergi tevkifatı yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Buna göre, 1475 sayılı Kanun'a göre yapılan kıdem tazminatı ödemesinin, Gelir Vergisi Kanunu'nun 25'inci maddesinin birinci fıkrasının (7) numaralı bendi uyarınca gelir vergisinden istisna edilmesi, Gelir Vergisi Kanunu'nun 61'inci maddesi gereğince ücret olarak kabul edilen ihbar tazminatı, fazla çalışma ve genel tatil ödemelerinin ise nakden veya hesaben ödemenin yapıldığı dönemin ücreti olarak değerlendirilmesi ve bu ödemelerden gelir vergisi kesintisi yapılması gerekmektedir.

21.10.2022 tarihli ve 62030549-125[6/2022]-1222362 sayılı özelge (İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı)

Konu: Şirketin geçmiş yıl karlarının sermayeye eklenmesi sonrası ortaklara verilecek bedelsiz hisse senetlerinden vergi kesintisi yapıp yapılmayacağı hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formlarının incelenmesinde;

- Şirketin "570. Geçmiş Yıl Karları" hesabında yer alan tutardan, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na (TTK) istinaden yasal yedekler ayrıldıktan sonra geriye kalan ... TL'nin sermayeye eklenmesine karar verildiği,

- Bu işlemin TTK'nin 462. maddesinde yer alan hükümler doğrultusunda yapıldığı ve aynı maddenin birinci fıkrasının (3) numaralı bendine göre gerçek kişi ortaklarınıza bedelsiz hisse senedi verileceği belirtilmiş olup, geçmiş yıl karlarının sermayeye ilave suretiyle ortaklara bedelsiz hisse senedi verme işleminin 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 94/6-b-i maddesine istinaden kar dağıtımına bağlı olarak tevkifata tabi olup olmadığı hususunda Başkanlık görüşü istenilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 94. maddesinde, ticaret şirketlerinin vergi sorumlusu sıfatıyla madde bentlerinde sayılan ödemeleri nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaları gerektiği hüküm altına alınmış olup, aynı maddenin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin (b/i) alt bendinde, tam mükellef kurumlar tarafından, tam mükellef gerçek kişilere, gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olmayanlara ve bu vergilerden muaf olanlara dağıtılan, 75. maddenin ikinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde yazılı kar paylarından %15 oranında vergi tevkifatı yapılacağı hükme bağlanmış olup, vergi kesintisi oranı 21/12/2021 tarihli ve 4936 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile %10 olarak belirlenmiştir.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, şirketin geçmiş yıl karlarının sermayeye eklenmesi dolayısıyla gerçek kişi ortaklara bedelsiz hisse senedi verilmesi işleminin kar dağıtımını olarak değerlendirilmesi söz konusu olmayacağından, sermayeye eklenen bu tutarlar üzerinden Gelir Vergisi Kanunu'nun 94. maddesi kapsamında tevkifat yapılmayacaktır.

13.04.2022 tarihli ve E-62030549-120[Geç.67-2021/790]-411821 sayılı özelge (İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı)

Konu: Kaldıraçlı işlemlerden elde edilen gelir üzerinden stopaj kesintisinin yapıp yapılmayacağı hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunun incelenmesinden; 7256 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesiyle Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67'nci maddesine eklenen hüküm ile 01.01.2021 tarihinden itibaren uygulanmak üzere döviz, kıymetli madenler ve Sermaye Piyasası Kurulunca belirlenen diğer varlıklar üzerine yapılan kaldıraçlı işlemlerden gelir elde eden dar mükellef gerçek kişiler, dar mükellef kurumlar ve tam mükellef kurumlar için herhangi bir stopaj kesintisinin yapıp yapılmayacağı hususunda Başkanlık görüşüne yer verilmiştir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67. maddesinin;

(1) numaralı fıkrasında;

"Bankalar ve aracı kurumlar takvim yılının üçer aylık dönemleri itibarıyla;

- a) Alım satımına aracılık ettikleri menkul kıymetler ile diğer sermaye piyasası araçlarının alış ve satış bedelleri arasındaki fark,*
- b) Alımına aracılık ettikleri menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası araçlarının itfası halinde alış bedeli ve itfa bedeli arasındaki fark,*
- c) Menkul kıymetlerin veya diğer sermaye piyasası araçlarının tahsiline aracılık ettikleri dönemsel getirileri,*
- d) Aracılık ettikleri menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası araçlarının ödünç işlemlerinden sağlanan gelirler üzerinden %15 oranında vergi tevkifatı yaparlar.*

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 2. maddesinin birinci fıkrası kapsamındaki mükellefler ile münhasıran menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası aracı getirileri ile değer artışı kazançları elde etmek ve bunlara bağlı hakları kullanmak amacıyla faaliyette bulunan mükelleflerden 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'na göre kurulan yatırım fonları ve yatırım ortaklıklarıyla benzer nitelikte olduğu Maliye Bakanlığınca belirlenenler için bu oran %0 olarak uygulanır."

(5) numaralı fıkrasında;

"Gelir sahibinin gerçek veya tüzel kişi ya da dar veya tam mükellef olması, vergi mükellefiyeti bulunup bulunmaması, vergiden muaf olup olmaması ve elde edilen kazancın vergiden istisna olup olmaması (1), (2), (3) ve (4) numaralı fıkra hükümleri uyarınca yapılacak tevkifatı etkilemez. Şu kadar ki, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi kapsamına giren kurumlar ile Sermaye Piyasası Kanunu'na göre kurulan borsa yatırım fonları ve emeklilik yatırım fonlarının elde ettikleri kazançlar üzerinden (1) ve (4) numaralı fıkralar uyarınca tevkifat yapılmaz."

(13) numaralı fıkrasında;

"Bu maddede geçen menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası aracı ifadesi, özel bir belirleme yapılmadığı sürece Türkiye'de ihraç edilmiş ve Sermaye Piyasası Kurulunca kayda alınmış ve/veya Türkiye'de kurulu menkul kıymet ve vadeli işlem ve opsiyon borsalarında işlem gören menkul kıymetler veya diğer sermaye piyasası araçları ile kayda alınmamış olsa veya menkul kıymet ve vadeli işlem borsalarında işlem görmese dahi Hazinece veya diğer kamu tüzel kişilerince ihraç edilecek her türlü menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracını ifade eder.

Bankaların ve aracı kurumların taraf olduğu veya bunlar aracılığıyla yapılan; belirli bir vadede, önceden belirlenen fiyat, miktar ve nitelikte, ekonomik veya finansal göstergelere dayalı olarak düzenlenenler de dahil olmak üzere, para veya sermaye piyasası aracını, malı, kıymetli madeni ve dövizli alma, satma, değiştirme hak ve/veya yükümlülüğünü veren vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri ile döviz, kıymetli madenler ve Sermaye Piyasası Kurulunca belirlenen diğer varlıklar üzerine yapılan kaldıraçlı işlemlere ilişkin sözleşmeler bu madde uygulamasında diğer sermaye piyasası aracı addolunur." hükümleri yer almaktadır.

Diğer taraftan, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 2. maddesinin birinci fıkrasında;

"Sermaye şirketleri: 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş olan anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler ile benzer nitelikteki yabancı kurumlar sermaye şirkettir. Bu Kanun'un uygulanmasında, Sermaye Piyasası Kurulunun düzenleme ve denetimine tâbi fonlar ile bu fonlara benzer yabancı fonlar sermaye şirketi sayılır.

..."

hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm ve açıklamalar çerçevesinde; 1/1/2021 tarihinden itibaren elde edilen gelirlere uygulanmak üzere döviz, kıymetli madenler ve Sermaye Piyasası Kurulunca belirlenen diğer varlıklar üzerine yapılan kaldıraçlı işlemlere ilişkin sözleşmelerin geçici 67. madde kapsamına alınarak tevkif suretiyle vergilendirilmesi hususu düzenlenmiş olup, gelir sahibinin gerçek veya tüzel kişi ya da dar veya tam mükellef olmasının, vergi mükellefiyeti bulunup bulunmamasının, anılan madde kapsamında yapılacak tevkifata etkisi bulunmamaktadır.

Dolayısıyla, Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 67. maddesine göre kaldıraçlı işlemlere ilişkin sözleşmelerden, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 2. maddesinin birinci fıkrası kapsamındaki mükellefler ile münhasıran menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası aracı getirileri ile değer artışı kazançları elde etmek ve bunlara bağlı hakları kullanmak amacıyla faaliyette bulunan mükelleflerden 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'na göre kurulan yatırım fonları ve yatırım ortaklıklarıyla benzer nitelikte olduğu Maliye Bakanlığınca belirlenenler tarafından elde edilen gelirler üzerinden % 0, bunlar dışında kalan kurumlar ile tam ve dar mükellef gerçek kişilerce elde edilen gelirler üzerinden ise %10 oranında tevkifat yapılması gerekmektedir.

Sirküler İndeks

No	Tarih	Konu
108	24.11.2022	Gölyaka merkezli deprem nedeniyle Düzce ilindeki mükelleflerin bazı vergisel yükümlülüklerinin süresi uzatıldı.
107	24.11.2022	Bazı YMM tasdik raporlarının elektronik ortamda gönderilmesi zorunlu hale geliyor.
106	24.11.2022	2022 yılına ilişkin yeniden değerlendirme oranı %122,93 olarak açıklandı.
105	24.11.2022	Bazı binek otomobillerinin ÖTV oranlarına esas ÖTV matrahları artırıldı.
104	17.11.2022	Vergi Usul ve Kurumlar Vergisi Kanunlarında değişiklikler içeren 7421 sayılı Kanun TBMM'de kabul edildi.
103	14.11.2022	Tasfiye, devir, birleşme, bölünme ve nevi değişikliği beyannamelerinin elektronik olarak verilmesine ilişkin duruyu yayınlandı.
102	07.11.2022	7420 sayılı Kanun'un Vergi Usul Kanunu ve diğer bazı kanunlara ilişkin düzenlemeleri.
101	07.11.2022	7420 sayılı Kanun'un Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarında değişiklikler içeren düzenlemeleri.
100	31.10.2022	Kamu idareleri ile özel sektörde birden fazla işverenden elde edilen ücretlerin vergilendirilmesi konusunda açıklamalar yapıldı.
99	27.10.2022	Kurumların yabancı paraları TL'ye dönüştürmelerinden elde ettikleri gelirler için geçerli olan istisna, 30.09.2022 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralar için de uygulanacak.
98	26.10.2022	KDV, MPHB ve damga vergisi beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri uzatıldı.
97	26.10.2022	KDV Genel Uygulama Tebliği'nde bazı değişiklikler yapıldı.
96	24.10.2022	20 Ekim'de TBMM'ye sunulan Kanun Teklifi'nin, Vergi Usul ve Kurumlar Vergisi Kanunlarında değişiklikler içeren düzenlemeleri.
95	11.10.2022	Sigorta şirketlerince rücu ve sovtaj işlemleri sonucunda lehe alınan paraların BSMV yönünden vergilendirilmesine ilişkin açıklamalar yapıldı.
94	10.10.2022	7 Ekim'de TBMM'ye sunulan Kanun Teklifi'nin, VUK ve diğer bazı kanunlara ilişkin düzenlemeleri.
93	10.10.2022	7 Ekim'de TBMM'ye sunulan Kanun Teklifi'nin, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarında değişiklikler içeren düzenlemeleri.
92	07.10.2022	Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarında değişiklikler içeren Kanun Teklifi TBMM Başkanlığına sunuldu.
91	03.10.2022	Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ'de değişiklikler yapıldı.
90	26.09.2022	2020 takvim yılı tam istisna kapsamındaki işlemler ile kısmi tevkifata tabi işlemlerden kaynaklanan iade alacaklarının talep süresi 31.12.2022 tarihi itibarıyla doluyor.
89	26.09.2022	2021 takvim yılı indirimli orana tabi işlemlerden kaynaklanan iade alacaklarının talep süresi 31.12.2022 tarihinde doluyor.
88	15.09.2022	Darphane sertifikalarından elde edilen kazançlar için stopaj oranı %0 olarak belirlendi.
87	06.09.2022	Gerçek faydalanıcıların bildirim uygulamasında gerçek faydalanıcının belirlenmesine ilişkin açıklamalar yapıldı.
86	17.08.2022	Menkul kıymetlerden 2022 yılında elde edilen gelirlerin vergilendirilmesine ilişkin güncellenen tablomuz.
85	09.08.2022	7417 sayılı Kanun'la Kurumlar Vergisi Kanunu'na eklenen "Varlık barışı" hükmünün uygulanmasına ilişkin esaslar belirlendi.
84	27.07.2022	Kurumların yabancı paraları TL'ye dönüştürmelerinden elde ettikleri gelirler için geçerli olan istisna, 30.06.2022 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralar için de uygulanacak.
83	26.07.2022	KDV, MPHB ve damga vergisi beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri uzatıldı.
82	25.07.2022	Uzlaşma komisyonlarının yetki sınırları belirlendi.
81	25.07.2022	Yabancılar ve/veya Türkiye mukimi olmayan gerçek kişilerle yapılan işlemlere ilişkin tahsilat ve ödemelerin aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması zorunluluğu kaldırıldı.
80	21.07.2022	Yıllık tecil faizi oranı %24'e yükseltildi.
79	21.07.2022	Gecikme zammı oranı aylık %2,5'e yükseltildi.
78	20.07.2022	Yürütmenin durdurulması kararı alınabilmesi için teminat verilmesini öngören kanun düzenlemesi Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildi.

Vergi Takvimi

2022 Aralık ayı mali yükümlülükler takvimi

12 Aralık 2022 Pazartesi	16-30 Kasım 2022 dönemi özel tüketim vergisi beyannamesinin (Petrol ve doğalgaz ürünleri) verilmesi ve verginin ödenmesi
15 Aralık 2022 Perşembe	Kasım 2022 dönemi özel tüketim vergisi beyannamesinin (Alkollü ve alkolsüz içecekler ile tütün mamulleri) verilmesi ve verginin ödenmesi
	Kasım 2022 dönemi özel tüketim vergisi beyannamesinin (Dayanıklı tüketim malları ve diğer mallar) verilmesi ve verginin ödenmesi
	Kasım 2022 dönemi özel tüketim vergisi beyannamesinin (Tescile tabi olmayan motorlu taşıtlar) verilmesi ve verginin ödenmesi
	Kasım 2022 dönemi banka ve sigorta muameleleri vergisi (BSMV) beyannamesinin verilmesi ve verginin ödenmesi
	Kasım 2022 dönemi özel iletişim vergisi (ÖİV) beyannamesinin verilmesi ve verginin ödenmesi
	Kasım 2022 dönemi kaynak kullanımı destekleme fonu (KKDF) kesintilerinin bildirim ve ödenmesi
20 Aralık 2022 Salı	Kasım 2022 dönemi şans oyunları vergisi (ŞOV) beyannamesinin verilmesi ve verginin ödenmesi
26 Aralık 2022 Pazartesi	1-15 Aralık 2022 dönemi özel tüketim vergisi beyannamesinin (Petrol ve doğalgaz ürünleri) verilmesi ve verginin ödenmesi
	Kasım 2022 dönemi muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin (MPHB) verilmesi ve verginin ödenmesi
	Kasım 2022 dönemi damga vergisinin (DV) beyanı ve ödenmesi
	Kasım 2022 dönemi katma değer vergisinin (KDV) beyanı ve ödenmesi
2 Ocak 2023 Pazartesi	Kasım 2022 dönemi haberleşme vergisinin beyanı ve ödenmesi
	2023 yılında kullanılacak olan yasal defterlere ilişkin açılış tasdiki
	Kasım 2022 dönemi mal ve hizmet alım/satımlarına ilişkin bildirim formlarının (Form Ba-Bs) verilmesi
	Kasım 2022 dönemi sosyal güvenlik primlerinin (SGP) ödenmesi
	Kasım 2022 dönemi dijital hizmet vergisinin (DHV) beyanı ve ödenmesi

Gelir Vergisi

Gelir vergisi tarifesi - 2022 (Ücretler)

Gelir dilimi	Vergi oranı
32.000 TL'ye kadar	%15
70.000 TL'nin 32.000 TL'si için 4.800 TL, fazlası	%20
250.000 TL'nin 70.000 TL'si için 12.400 TL, fazlası	%27
880.000 TL'nin 250.000 TL'si için 61.000 TL, fazlası	%35
880.000 TL'den fazlasının 880.000 TL'si için 281.500 TL, fazlası	%40

Gelir vergisi tarifesi - 2022 (Diğer gelirler)

Gelir dilimi	Vergi oranı
32.000 TL'ye kadar	%15
70.000 TL'nin 32.000 TL'si için 4.800 TL, fazlası	%20
170.000 TL'nin 70.000 TL'si için 12.400 TL, fazlası	%27
880.000 TL'nin 170.000 TL'si için 39.400 TL, fazlası	%35
880.000 TL'den fazlasının 880.000 TL'si için 287.900 TL, fazlası	%40

Gelir vergisinden istisna günlük yemek yardımı (KDV hariç)	
Uygulandığı dönem	Tutar (TL)
01.01.2021-31.12.2021	25,00
01.01.2022-30.06.2022	34,00
01.07.2022-31.12.2022	51,00

Gelir vergisinden istisna günlük ulaşım bedeli (KDV hariç)	
Uygulandığı dönem	Tutar (TL)
01.01.2021-31.12.2021	13,00
01.01.2022-30.06.2022	17,00
01.07.2022-31.12.2022	25,50

Engellilik indirimi (2022)

Engellilik derecesi	Tutar (TL)
Birinci derece engelliler için	2.000
İkinci derece engelliler için	1.170
Üçüncü derece engelliler için	500

Konut kira geliri istisnası

Gelirin elde edildiği yıl	Tutar (TL)
2020	6.600
2021	7.000
2022	9.500

Tevkifata tabi tutulmuş menkul ve gayrimenkul sermaye iratlarında beyan sınırı

Gelirin elde edildiği yıl	Tutar (TL)
2020	49.000
2021	53.000
2022	70.000

Tevkifata ve istisnaya konu olmayan menkul ve gayrimenkul sermaye iratlarında beyan sınırı

Gelirin elde edildiği yıl	Tutar (TL)
2020	2.600
2021	2.800
2022	3.800

Değer artış kazançlarında istisna (Menkul kıymetler hariç)

Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)
2020	18.000
2021	19.000
2022	25.000

Arızı kazançlara ilişkin istisna

Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)
2020	40.000
2021	43.000
2022	58.000

Gelir vergisinden istisna kıdem tazminatı tavanı

Uygulandığı dönem	Tutar (TL)
01.01.2022 - 30.06.2022	10.848,59
01.07.2022 - 31.12.2022	15.371,40

Kurumlar Vergisi

Nakdi sermaye indirimi faiz oranları

Uygulandığı yıl	Oran (%)
2019	12,02
2020	19,62
2021	24,51

Gider yazılabilecek binek otomobil aylık kira tutarı

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2020	5.500
2021	6.000
2022	8.000

Binek otomobili iktisabında gider yazılabilecek ÖTV ve KDV tutarı

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2020	140.000
2021	150.000
2022	200.000

Binek otomobillerinde amortismanına tabi tutulabilecek iktisap bedeli

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)	
	ÖTV ve KDV hariç ilk iktisap bedeli	ÖTV ve KDV dahil iktisap bedeli
2020	160.000	300.000
2021	170.000	320.000
2022	230.000	430.000

Vergiye uyumlu mükelleflere vergi indirimi üst sınırı

Beyannamenin verildiği yıl	İndirim tutarı (TL)
2020	1.400.000
2021	1.500.000
2022	2.000.000

Vergi Usul Kanunu ve 6183 Sayılı Kanun

Gecikme zammı ve gecikme faizi oranları (Aylık)

Uygulandığı dönem	Oran (%)
02.10.2019 - 29.12.2019	2,00
30.12.2019 - 20.07.2022	1,60
21.07.2022 tarihinden itibaren	2,50

Tecil faizi oranları (Yıllık)

Uygulandığı dönem	Oran (%)
25.10.2019 - 29.12.2019	19
30.12.2019 - 20.07.2022	15
21.07.2022 tarihinden itibaren	24

Yeniden değerlendirme oranları

Yıl	Oran (%)
2020	9,11
2021	36,20
2022	122,93

Fatura düzenleme sınırı

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2020	1.400
2021	1.500
2022	2.000

Amortisman sınırı

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2020	1.400
2021	1.500
2022	2.000

Reeskont ve avans işlemlerinde iskonto ve faiz oranları

Reeskont işlemlerinde	%14,75
Avans işlemlerinde	%15,75
VUK kapsamındaki reeskont işlemlerinde	%15,75

Not: Bu oranlar 31.12.2021 tarihinden itibaren yapılan işlemler için geçerlidir.

Damga Vergisi

Azami damga vergisi (Her bir kâğıt için)

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2020	3.239.556,40
2021	3.534.679,90
2022	4.814.234,00

Damga vergisi oran ve tutarları (2022)

Damga vergisine tabi kâğıtlar	Oran/Tutar
Sözleşmeler	Binde 9,48
Ücretler (Avans dâhil)	Binde 7,59
Kira sözleşmeleri	Binde 1,89
Bilanço	102,00 TL
Gelir tablosu	48,70 TL
Yıllık gelir vergisi beyannamesi	132,30 TL
Kurumlar vergisi beyannamesi	176,70 TL
Katma değer vergisi beyannameleri	87,30 TL
Muhtasar ve prim hizmet beyannameleri	103,50 TL

Veraset ve İntikal Vergisi

İstisnalar (2022)

Evlatlıklar dâhil fûruğ ve eşten her birine isabet eden miras hisselerinde	455.635 TL
Fûruğ bulunmaması halinde, eşe isabet eden miras hissesinde	911.830 TL
İvazsız suretle meydana gelen intikallerde	10.491 TL
Para ve mal üzerine düzenlenen yarışma ve çekilişler ile şans oyunlarında kazanılan ikramiyelerde	10.491 TL

Vergi tarifesi (2022)

Matrah dilim tutarları	Vergi oranı	
	Veraset yoluyla intikal	İvazsız intikal
İlk 500.000 TL için	%1	%10
Sonra gelen 1.200.000 TL için	%3	%15
Sonra gelen 2.500.000 TL için	%5	%20
Sonra gelen 4.900.000 TL için	%7	%25
Matrahın 9.100.000 TL'yi aşan bölümü için	%10	%30

Asgari Ücret ve Sosyal Güvenlik

Asgari ücret ve yasal kesintiler (TL)

Ödemeler / kesintiler	01.01.2022-30.06.2022	01.07.2022-31.12.2022
Brüt asgari ücret	5.004,00	6.471,00
Sosyal güvenlik primi işçi payı (%14)	700,56	905,94
İşsizlik sigortası primi işçi payı (%1)	50,04	64,71
Gelir vergisi matrahı	0,00	0,00
Hesaplanan gelir vergisi	0,00	0,00
Damga vergisi	0,00	0,00
Kesintiler toplamı	750,60	970,65
Net asgari ücret	4.253,40	5.500,35

Yıllık brüt asgari ücret

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2020	35.316,00
2021	42.930,00
2022	68.850,00

Sosyal güvenlik primine esas aylık kazançların alt ve üst sınırları

Uygulandığı dönem	Alt sınır (TL)	Üst sınır (TL)
01.01.2022-30.06.2022	5.004,00	37.530,00
01.07.2022-31.12.2022	6.471,00	48.532,50

Income Tax

Income tax tariffs - 2022 (Salaries)

Income bracket	Tax rate
Up to TRL 32,000	15%
For TRL 70,000; for the first TRL 32,000, TRL 4,800, for above	20%
For TRL 250,000; for the first TRL 70,000, TRL 12,400, for above	27%
For TRL 880,000; for the first TRL 250,000, TRL 61,000, for above	35%
For more than TRL 880,000, for TRL 880,000, TRL 281,500, for above	40%

Income tax tariffs - 2022 (Other income)

Income bracket	Tax rate
Up to TRL 32,000	15%
For TRL 70,000; for the first TRL 32,000, TRL 4,800, for above	20%
For TRL 170,000; for the first TRL 70,000, TRL 12,400, for above	27%
For TRL 880,000; for the first TRL 170,000, TRL 39,400, for above	35%
For more than TRL 880,000, for TRL 880,000, TRL 287,900, for above	40%

Daily meal allowance exempt from income tax (VAT excluded)

Period	Amount (TRL)
01.01.2021-31.12.2021	25.00
01.01.2022-30.06.2022	34.00
01.07.2022-31.12.2022	51.00

Daily transportation amount exempted from income tax (VAT excluded)

Period	Amount (TRL)
01.01.2021-31.12.2021	13.00
01.01.2022-30.06.2022	17.00
01.07.2022-31.12.2022	25.50

Disability allowance (2022)

Degree of disablement	Amount (TRL)
For 1 st degree disabled	2,000
For 2 nd degree disabled	1,170
For 3 rd degree disabled	500

Exemption for house rental income

Year when the income is derived	Amount (TRL)
2020	6,600
2021	7,000
2022	9,500

Declaration limitation in terms of securities and immovable property income which are subject to withholding

The year of income	Amount (TRL)
2020	49,000
2021	53,000
2022	70,000

Declaration limitation in terms of securities and immovable property income which are not subject to withholding

The year of income	Amount (TRL)
2020	2,600
2021	2,800
2022	3,800

Exemption in capital gains (Except securities)

Year when the gain is derived	Amount (TRL)
2020	18,000
2021	19,000
2022	25,000

Exemption in incidental income

Year when the income is derived	Amount (TRL)
2020	40,000
2021	43,000
2022	58,000

The upper limit of severance pay exempt from income tax

Period	Amount (TRL)
01.01.2022 - 30.06.2022	10,848.59
01.07.2022 - 31.12.2022	15,371.40

Corporate Tax

Interest rates in terms of capital decrease in cash

Year	Rate (%)
2019	12.02
2020	19.62
2021	24.51

Monthly rental fee of passenger car that can be recognized as expense

Year	Amount (TRL)
2020	5,500
2021	6,000
2022	8,000

SCT and VAT amount which can be recognized as expense for the acquisition of passenger car

Year	Amount (TRL)
2020	140,000
2021	150,000
2022	200,000

Acquisition fee which can be subject to depreciation in terms of passenger cars

Year	Amount (TRL)	
	Initial acquisition fee excluding SCT and VAT	Acquisition fee including SCT and VAT
2020	160,000	300,000
2021	170,000	320,000
2022	230,000	430,000

Tax reduction cap of tax compliant taxpayers

Return submission year	Reduction amount (TRL)
2020	1,400,000
2021	1,500,000
2022	2,000,000

Tax Procedures Law (TPL) and Law No. 6183

Delay charge and delay interest rates (Monthly)

Period	Rate (%)
02.10.2019 - 29.12.2019	2.00
30.12.2019 - 20.07.2022	1.60
Since 21.07.2022	2.50

Deferral interest rates (Annual)

Period	Rate (%)
25.10.2019 - 29.12.2019	19
30.12.2019 - 20.07.2022	15
Since 21.07.2022	24

Revaluation rates

Year	Rate (%)
2020	9.11
2021	36.20
2022	122.93

Limit for issuing invoice

Year	Amount (TRL)
2020	1,400
2021	1,500
2022	2,000

Depreciation limit

Year	Amount (TRL)
2020	1,400
2021	1,500
2022	2,000

Discount and interest rates to be applied in rediscount and advance transactions

In rediscount transactions	14.75%
In advance transactions	15.75%
In rediscount transactions under TPL	15.75%

Note: These rates are applicable to the transactions conducted as of 31.12.2021.

Stamp Duty

Maximum stamp duty (For each paper)

Year	Amount (TRL)
2020	3,239,556.40
2021	3,534,679.90
2022	4,814,234.00

Stamp duty rates and amounts (2022)

Papers subject to stamp duty	Rate/Amount
Contracts	9.48 per thousand
Wages (Including advances)	7.59 per thousand
Rental contracts	1.89 per thousand
Balance sheet	TRL 102.00
Income statement	TRL 48.70
Annual income tax return	TRL 132.30
Corporate tax return	TRL 176.70
Value added tax returns	TRL 87.30
Withholding and premium service returns	TRL 103.50

Inheritance and Transfer Tax

Exemptions (2022)

For shares of inheritance corresponding to each descendant including adopted children and the spouse	TRL 455,635
For share of inheritance corresponding to the spouse if there is no descendant	TRL 911,830
For transfers conducted without any consideration	TRL 10,491
For the lottery prizes won from contests and draws and game of chances organized based on money and goods	TRL 10,491

Tax tariff (2022)

Tax base bracket amounts	Tax rate	
	Transfer through inheritance	Transfer without any consideration
For the first TRL 500,000	1%	10%
For the next TRL 1,200,000	3%	15%
For the next TRL 2,500,000	5%	20%
For the next TRL 4,900,000	7%	25%
For the tax base portion exceeding TRL 9,100,000	10%	30%

Minimum Wage and Social Security

Minimum wage and withholdings (TRL)

Payments / withholdings	01.01.2022-30.06.2022	01.07.2022-31.12.2022
Gross minimum wage	5,004.00	6,471.00
Social security premium employee's contribution (14%)	700.56	905.94
Unemployment insurance premium employee's contribution (1%)	50.04	64.71
Income tax base	0.00	0.00
Income tax calculated	0.00	0.00
Stamp duty	0.00	0.00
Total withholdings	750.60	970.65
Net minimum wage	4,253.40	5,500.35

Annual gross minimum wage

Year	Amount (TRL)
2020	35,316.00
2021	42,930.00
2022	68,850.00

The lower and upper limits of monthly earnings that will be the basis for social security premium

Period	Lower limit (TRL)	Upper limit (TRL)
01.01.2022 - 30.06.2022	5,004.00	37,530.00
01.07.2022 - 31.12.2022	6,471.00	48,532.50

EY | Daha iyi bir çalışma dünyası oluşturmak

EY olarak amacımız; müşterilerimiz, çalışanlarımız ve toplum için değer yaratırken aynı zamanda sermaye piyasalarında güvenin ve daha iyi bir çalışma dünyasının oluşmasına katkıda bulunmaktır.

Dünya çapında 150'den fazla ülkede, sahip olduğumuz veri ve teknoloji ile hizmet veren ekiplerimizle, denetimde güveni sağlarken müşterilerimizin gelişmesine ve dönüşmesine destek oluyoruz.

Bağımsız denetim, danışmanlık, hukuk, kurumsal finansman, strateji ve vergi hizmetlerimizle iş dünyasının karşılaştığı zorluklara yeni çözümler sunacak doğru soruları soruyoruz.

EY adı küresel organizasyonu temsil eder ve Ernst & Young Global Limited'in her biri ayrı birer tüzel kişiliğe sahip olan, bir veya daha çok, ye firmasını temsil edebilir. Sınırlı sorumlu bir Birleşik Krallık şirketi olan Ernst & Young Global Limited müşteri hizmeti sunmamaktadır. Kişisel Verileri Koruma Kanunu (KVKK) kapsamında; EY'in kişisel verileri nasıl topladığı, kullandığı ve bireylerin sahip olduğu haklara dair bilgilere ey.com/tr_tr/privacy-statement adresinden ulaşabilirsiniz. EY ye şirketleri yerel kanunların yasakladığı bölgelerde hukuk hizmeti sunmaz. Daha fazla bilgi için lütfen ey.com adresini ziyaret edin.

© 2022 EY Türkiye.
Tüm Hakları Saklıdır.

ey.com/tr
vergidegundem.com
facebook.com/ErnstYoungTurkiye
instagram.com/eyturkiye
twitter.com/EY_Turkiye

ISSN: 2148-4686

Sadece genel bilgi verme amacıyla sunulan bu yayın muhasebe, vergi veya diğer profesyonel hizmetler alanında geçerli bir kaynak olarak kullanılması amacıyla hazırlanmamıştır. Belirli bir konuya ilişkin olarak ilgili danışmana başvurulmalıdır.